

This project is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey

Türkiye'de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesi (www.isgip.org)

Improvement of Occupational Health and Safety Conditions at Workplaces in Turkey (www.isgip.org)

Türkiye'de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi

Europeaid/127926/D/SER/TR

This project is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey

Türkiye'de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesi (www.isgip.org)

Improvement of Occupational Health and Safety Conditions at Workplaces in Turkey (www.isgip.org)

İSGİP Mutabakat Zaptı İmza Töreni ve Çalıştay
27 Temmuz 2010, saat 10:00, Anemon Hotel,
Eskişehir, Türkiye

İyi Uygulama Merkezleri ve İSG-YS

Antero Vahapassi,
Takım Lideri

Gündemdekiler

1. İSGİP projesi adına hepinize hoş geldiniz diyor ve hepinizle önümüzdeki 1.5 yıl boyunca son derece verimli çalışmalar yürüteceğimizi temenni ediyorum
2. Biz kimiz: 16 KOBİ: yeni İUM'ler?
3. İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemini nasıl uygulayacağız?
4. "Geleneksel" İSG yönetim sistemlerine göre bizim yaklaşımımızdaki farklar neler?

3

2. Biz kimiz: 16 KOBİ (yeni İUM'ler)?

- Son liste sektörler esas alınarak yapılmıştır. (puanlar sektörler arasında kıyaslanamaz)
- Metal sektöründe, birbirinden iyi 22 aday vardı, bu yüzden aralarından 8 KOBİ'yi listeye aldık.
- Madencilik ve İnşaat sektörlerinden 9 ve 10 aday başvurdu, biz her birinden 4 KOBİ'yi listeye aldık.
- Puanlama en önemli seçim kriteri değildi.

4

16 KOBİ'nin seçim kriterleri

- Projeye katılma isteği ve aynı zamanda yürütülecek İSG-YS faaliyetlerine zaman ve bazı beşeri/mali kaynakları ayırmaya hazır olmak
- Üretim süreçlerinin çeşitliliği ve sektörleri temsil yeterliliği (daha çok makine ve süreç olması bir artı)
- Eğitimli İSG temsilcileri olan KOBİ'ler tercih sebebi
- İlgili AB direktiflerini en geniş ölçüde kapsam altına alan şirketler tercih sebebi
- Üç sektörün az çok eşit oranda temsil edilmesi
- Geriye kalan 28 aday KOBİ ise, projenin 2011 yılında uygulanacak ikinci aşamasına doğrudan dahil edileceklerdir.

5

Seçim

- **Ankara:** 3 metal, 3 de inşaat firması

Metal:

- NA-ME ENDÜSTRİ ÜRÜNLERİ SAN VE DIŞ TİC. AŞ.
- İMTES İMALAT TEKNOLOJİLERİ SAN TİC LTD
- NETMAK KESİCİ TAKIM İMALAT VE PAZARLAMA LTD.ŞTİ.

İnşaat:

- BESA İNŞAAT A.Ş.
- YG İNŞAAT TAAHHÜT TURİZM MADENCİLİK SAN.TİC.LTD.ŞTİ
- BERAL YAPI TES. İNŞ. LTD.

6

Seçim

- **Denizli:** 2 metal, 1 Maden işletmesi
 - GERMETAL MAK. SAN. MÜH. LTD
 - OKAN HADDECİLİK VE TEKSTİL SAN TİC LTD
 - KUR MERMER AŞ. (**maden**)
- **Kocaeli:** 2 metal, 1 inşaat firması
 - SOLİ GEMİ İNŞ. SAN. TİC.
 - AKFEL MÜHENDİSLİK ENERJİ TESİSLERİ
 - KENT KONUT AŞ. (**inşaat**)

7

Seçim

- **Kütahya:** 1 maden işletmesi
 - MEHMET ALİ CANTÜRK MADENCİLİK
- **Zonguldak:** 1 metal, 2 maden işletmesi
 - ÇINAR BORU PROFİL SAN.TİC.A.Ş. (**metal**)
 - ARSLANLAR MADEN VE NAKLİYECİLİK TİC. SAN. LTD.
 - ARILAR MADENCİLİK SAN.TİC.A.Ş.

8

3. İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemini nasıl uygulayacağız?

- İşçilerin işyerindeki güvenliği ve sağlığında iyileştirmeler yapılmasını teşvik eden tedbirlerin alınmasına yönelik 12 Haziran 1989 tarihli AB KONSEY DİREKTİFİ (89/391/EEC): “**AB Çerçeve Direktifi**”
- İSG'ye ilişkin genel hüküm (Çerçeve Direktifi **Madde 6.1**)
- Önlemeye ilişkin genel ilkeler (Çerçeve Direktifi **Madde 6.2**)

9

Çerçeve Direktifi Madde 6.1 [İSG-YS]

“Sorumlulukları bağlamında, işveren **işçilerin güvenlik ve sağlıklarının korunması için gerekli önlemleri alır, mesleki risklerin önlenmesi ile bilgi ve eğitim verilmesi** dahil, ayrıca gerekli **organizasyon ve araçları** temin eder”

10

Çerçeve Direktifi Madde 6.2 (kısaltılmış) [Risk Değerlendirmesi ve Yönetimi]

İşveren **önlemeye yönelik genel ilkeler çerçevesinde**

1. paragrafın ilk fıkrasında ifade edilen önlemleri alır:

- (a) Risklerden kaçınma;
- (b) Kaçınılamayan riskleri değerlendirme;
- (c) Risklerle kaynağında mücadele etme;
- (d) Yapılan işi,... sağlık üzerindeki etkisini azaltacak şekilde bireye uyumlu hale getirme;
- (e) Teknik ilerlemelere uyum sağlama;
- (f) Tehlikeli durumları, tehlikeli olmayan veya az tehlikeli durumlarla ikame etme;
- (g) Tutarlı bir genel önleme politikası geliştirme;
- (h) Bireysel koruyucu tedbirlerden ziyade toplu koruyucu tedbirlere öncelik verme;
- (i) İşçilere uygun talimatlar verme.

11

Tipik bir İSG yönetim modeli aşağıda tarif edilmiştir

12

İSGİP İSG Yönetim Sistemi (revizyon 20.07.10)

KISIM I: POLİTİKA	1. Politika 2. Teşkilatlanma: Kaynaklar, görevler, sorumluluk, hesap verebilirlik ve yetki
KISIM II: PLANLAMA	3. Yasal ve diğer gerekliliklerin belirlenmesi ve bildirilmesi 4. Tehlikelerin belirlenmesi ve risk değerlendirmesi 5. Sağlık değerlendirmesi ve gözetimi 6. Hedefler ve programlar 7. İletişim, katılım ve istişare
KISIM III: UYGULAMA ve İŞLETİM	8. Risklerin ortadan kaldırılması ve kontrolü 9. Kaza soruşturması ile düzeltici ve önleyici eylem 10. Yetkinlik, eğitim ve bilinçlenme 11. Kayıt ve doküman yönetimi de dahil olmak üzere, formüle edilmiş sistem gerektiren görevlerin kontrolü 12. Acil durum hazırlığı ve müdahalesi
KISIM IV: KONTROL VE DÜZELTİCİ EYLEM	13. Performans standartları, ölçüm ve izleme 14. Uyumluluk değerlendirmesi 15. Kaza soruşturma prosedürleri 16. İç denetim
KISIM V: YÖNETİMİN REVİZYONU	17. Muhakeme, strateji ve geri bildirim

13

"Geleneksel" İSG yönetim sistemleri ile kıyaslandığında bizim yaklaşımımızdaki farklar nelerdir?

Güvenlik kültürünün değiştirilmesine odaklanıyoruz:

- güvenlik kültürü nasıl değiştirilebilir -

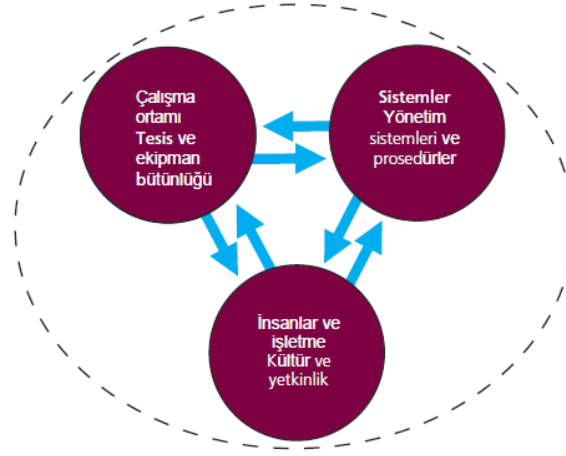
A. Yönetimin İradesi

B. Performans ölçme ve olumlu geri bildirim mekanizması

14

Güvenlik Kültürü

Günümüzde sağlık ve güvenlik yönetiminin –bir bütün olarak- çalışma ortamı ile ekipmanların, yönetim sistemleri ile prosedürlerin ve işletme dahilindeki kişiler arasındaki etkileşimleri kapsaması gerektiği genel kabul görmüştür.

15

Güvenlik Kültürünün Tanımı

Güvenlik kültürü aşağıdaki unsurlardan oluşur:

- **Ortak değerler (önemli olanlar), ayrıca**
- **inançlar (işlerin nasıl yürüdüğü).**

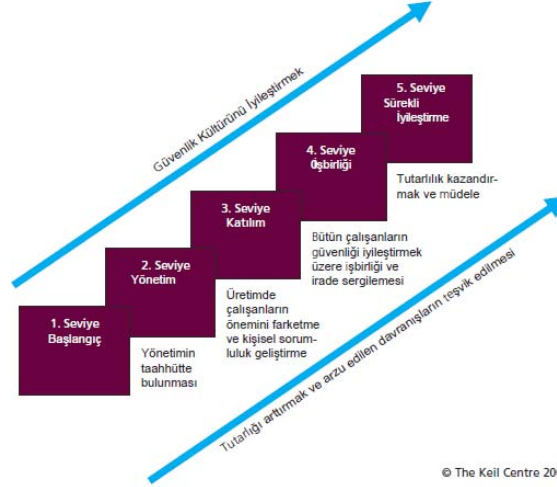
Güvenlik kültürü ayrıca, bir işletmenin yapısı ve kontrol sistemleri ile etkileşim içinde olarak :

→ **davranışsal standartlar (neyi nasıl yaptığımız) üretir.**

16

Güvenlik Kültürünün İyileştirilmesi

Buradaki güçlük, işletmenin sağlık ve güvenlik kültürlerini olumlu yönde etkileyebilmektedir. Doğrudan ikna yöntemiyle çalışanların tutum ve inançlarını değiştirmek zordur. Ayrıca, kültürün ancak ve ancak aşamalı olarak değiştirilebileceği ve köklü değişimin zamanla geleceği kabul edilmelidir (resme bakınız).

17

A. Yönetimin İradesi

Yönetim sağlık ve güvenlik konularını:

- Politika ile sağlık ve güvenlik hedefleri belirleyerek,
- Belirlediği politikayı uygulayacak kaynakları temin ederek,
- Yönetimin ve karar alma mekanizmasının her düzeyine sağlık ve güvenliği dahil ederek,
- Çalışanlara danışarak,
- Uygulanan politikanın ve sistemin bütününe etkinliğini izleyerek ve gözden geçirerek yönetmelidir.

→ **İrade; örneğin, alınan kararları uygulamayı, yönetim toplantılarında güvenlik konularını gündeme getirmeyi, işyerlerini düzenli olarak ziyaret etmeyi ve güvenlik veya sağlık soruşturmalarına dahil olmayı ifade eder.**

18

B. Performans ölçme ve olumlu geri bildirim mekanizması

- Risk değerlendirmesi ve yönetimi yeterli değildir; performansın izlenmesi için bir araca ihtiyaç vardır.
- Performans izleme aracı, İSG koşullarının gelişimini izlemek ve İSG'nin iyileştirilmesi yönündeki çalışmalarımıza olumlu geri bildirim alabilmek için gereklidir.

→ Projede TR-endeksi aracını ve ELMERİ performans izleme aracını kullanacağız.

19

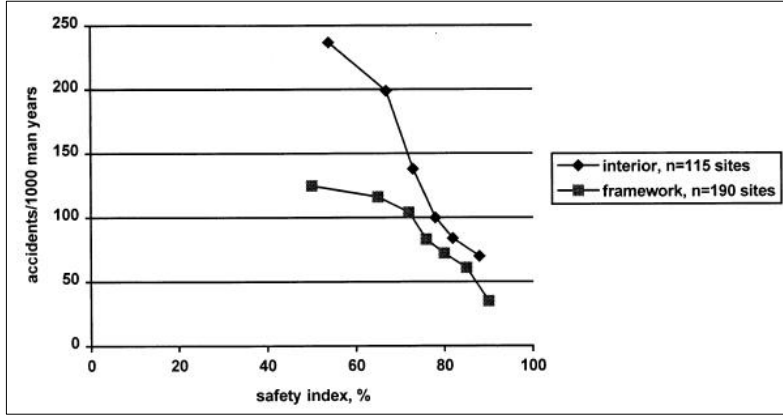
TR-endeksi kullanımına örnekler

4 yıl boyunca 305 şantiyede uygulanan endeks neticesinde, güvenlik ile ilgili tutumlar %50'den %90 seviyesine çıkmış, kazalar ise ortalama %70 oranında azalmıştır (grafik sonraki yansılarda).

→ Grafikler, olumlu geri bildirim yöntemlerinin uygulamada işe yaradığını gösteriyor.

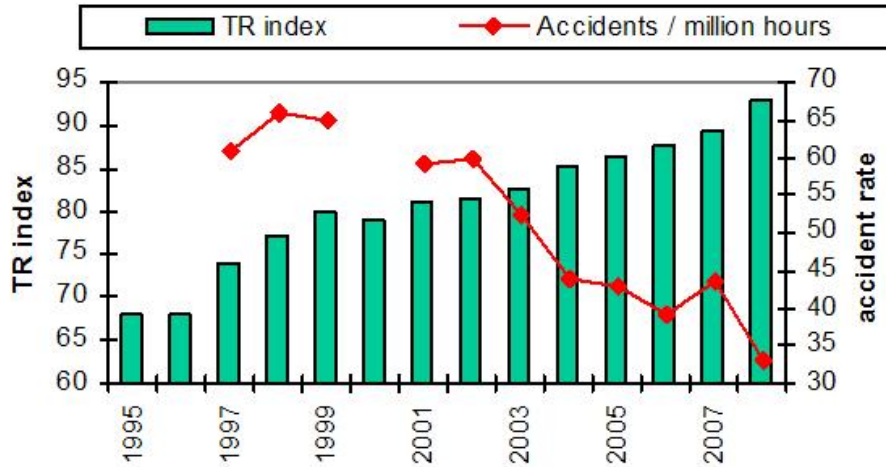
20

İnşaat sektöründe güvenlik endeksinin gelişimi ve kaza oranları (Finlandiya)

21

Finlandiya'da 1997-2000 döneminde yarışmaya katılan şirketlerin ortalama TR-endeksi ve kaza oranı

22

Öğleden sonraki Program

Öğleden sonra aşağıdaki konular daha ayrıntılı olarak tartışılacaktır:

- Risk değerlendirmesi ve yönetimi,
- Performans ölçme, ayrıca
- İşletme düzeyinde yürütülecek faaliyetlerin çizelgesi (Yol haritası)
 - **siz neler yapabilirsiniz?**
 - **biz neler yapabiliriz?**

23

**DİNLEDİĞİNİZ
İÇİN
TEŞEKKÜRLER!**

Thank you for your attention!

24